

عاشورا؛ دانشگاهی به وسعت تاریخ

امام حسین(ع) پرچمدار بزرگ حق و حقیقت در روز عاشورا و صحرای کربلا به مصاف باطل رفت، تا درس آزادی و عزت طلبی را در تمام تاریخ به آزادگان عالم بیاموزد و مسلمانان را به قیام علیه ظلم و فساد بشارت دهد.

امام حسین(ع) پرچمدار بزرگ حق و حقیقت در روز عاشورا و صحرای کربلا به مصاف باطل رفت، تا درس آزادی و عزت طلبی را در تمام تاریخ به آزادگان عالم بیاموزد و مسلمانان را به قیام علیه ظلم و فساد بشارت دهد. خانه ی امام علی(ع) و حضرت فاطمه(س) سوم شعبان سال چهارم هجری قمری با قدوم پاک و مطهر نوزادی از تبار بهشتیان نورباران شد و نام حسین را برای او برگزیدند. ایشان در کانون گرم خانواده از چشمه ی جوشان و زلال معرفت الهی پدر و مادرش سیراب شد و پرورش یافت و از همان کودکی با مفاهیم آزادی، حقیقت، ایثار و شجاعت آشنا شد.

کنیه ی امام حسین(ع) ابوعبدالله و از لقب های ایشان می توان به شهید، طیب، سید شباب اهل الجنة، سبط، رشید، وفی، مبارک، احد الکاظمین، ابوالشهداء و ابو الاحرار اشاره کرد.

امام حسین(ع) با شهادت مظلومانه ی برادر بزرگوارشان امام حسن(ع) رسالت و مسوولیت سنگین امامت را بر عهده گرفت. معاویه بر خلاف قرارداد صلح خود با امام حسن(ع)، یزید پسرش را که فردی فاسد و بی اعتنا به آموزه های اسلام بود، به عنوان جانشین خود برگزید، امام حسین(ع) با این اقدام به مخالفت برخاست.

سومین امام شیعیان جهان پس از مرگ معاویه، به درخواست یزید مبنی بر بیعت با او پاسخ منفی داد و بدین ترتیب مرگ با عزت را انتخاب کرد. یزید به ولید بن عتیقه حاکم مدینه دستور داد، اگر امام حاضر به بیعت نشد، ایشان را به قتل برساند.

نامه های بی شمار مردم کوفه به امام حسین(ع) و دعوت از ایشان برای سفر به این شهر، امام (ع) را واداشت تا گام در سفری پرمخاطره و سرنوشت ساز بگذارد و به همراه یاران و اهل بیت خود، برای رساندن فریاد حق و حقانیت اسلام ناب و افشای ظلم و ستم طاغوتیان هجرت را برگزیند.

یزید، عبیدالله بن زیاد را برای حکومت کوفه انتخاب و او را مامور سرکوب و قتل امام حسین(ع) کرد، تهدید و تطمیع های عبیدالله به کوفیان، سبب شد تا آنها پیمانی را که با امام بسته بودند، فراموش و عهدشکنی کنند.

عبیدالله ابتدا مسلم بن عقیل را که به عنوان نماینده ی امام به کوفه آمده بود به شهادت رساند و عمر بن سعد را با وعده حکومت ری، برای رویارویی با امام حسین(ع) به کربلا فرستاد. عمر بن سعد با 30 هزار نیرو، امام و یارانش را محاصره کرد و راه را بر آنها بست.

امام حسین(ع) در شب دهم محرم 61 هجری قمری با 72 تن از یاران با وفای خود برای زنده نگه داشتن اسلام راستین و رسوا ساختن حکومت جور و ظالم امویان با وجود برتری عددی نیروهای دشمن، هرگز حاضر به تسلیم در برابر طاغوتیان نشد و با فدا کردن جان خویش و عزیزانش اسلام را برای همیشه ی تاریخ زنده نگه داشت و بدین ترتیب امام حسین(ع) خورشید حقیقت و حقانیت در دهم محرم 61 قمری در 57 سالگی در کربلا به شهادت رسید، اما عشق و ارادت به آن امام همام با گذشت سده ها در میان شیعیان جهان همچنان موج می زند و آزادگان در همه طول تاریخ راه و سیره ی ایشان را الگوی خویش قرار می دهند.

پژوهشگر گروه اطلاع رسانی ایرنا به مناسبت روز عاشورا با حجت الاسلام سیدرضا اکرمی مشاور عالی وزیر کشور در امور روحانیت به گفت و گو پرداخته است.

حجت الاسلام سیدرضا اکرمی، هدف از قیام امام حسین(ع) را افشاگری فساد، ظلم امویان و امر به معروف و نهی از منکر عنوان کرد و اظهار داشت: امام حسین(ع) سال 60 هجری و پس از مرگ معاویه ابن سفیان در نیمه ی رجب با یک تهاجم روبه رو شد. یزید بلافاصله بعد از آن که قدرت را به دست گرفت به چهار تن، نامه نوشت که یکی از این افراد امام حسین(ع) بود که شما باید با من بیعت کنید و به والی مدینه دستور داد که هر کدام بیعت نکردند آنان را گردن بزنید. امام پیام را دریافت کرد اما حاضر به تسلیم نشد و از این پیام بیشترین بهره را برای آگاهی مردم برد و حاکم وقت یعنی یزید ابن معاویه را که کمترین

شرایط حاکمیت اسلامی یعنی علم، آگاهی، عقل و خردورزی، ایمان و اعتقاد، پارسایی و وارستگی و دانش مدیریت بر جامعه و اخلاق انسانی نداشت، به مردم معرفی کند تا چنین حاکمی را به رسمیت نشناسند.

وی در ادامه افزود: امام بیعت نکرد و از مدینه به مکه هجرت کرد، چند ماهی در مکه سکونت کرد و در مدت این چند ماه به آگاه سازی مردم و افشاگری درباره ی بنی امیه اهتمام ورزید و سبب شد که مردم عراق یعنی کوفه، بصره و نقاط دیگر به امام نامه نوشتند و پیک فرستادند و حضرت را به عراق دعوت کردند. اما فشارهای یزید، ابن زیاد و دیگر والیان مکه و مدینه کار را به جایی رسانید که نگذاشتند امام وارد سرزمین عراق و شهر کوفه بشود و مدیریت جامعه را برعهده بگیرد. امام از تاکتیک مقاومت استفاده کرد و به آگاه سازی مردم و افشاگری امویان همت گماشت.

امام زندگی همراه با ذلت و خواری را قبول نکرد و شهادت را انتخاب کرد، امام حسین(ع) می خواست عدالت، امانت، حق و حقیقت را برای مردم معنا، مبارزه با ظلم و ظالم را مطرح، محبت و صمیمت دنیای اسلام و وحدت را برای جهانیان ترسیم کند و کوشید که با تولی و تبرا امر به معروف و نهی از منکر عملی انجام دهد.

اکرمی در توضیح تاثیر عاشورا بر فرهنگ و ماندگاری اسلام و شریعت، قصیده ای چند بیتی به این شرح را بیان کرد:

نازم آن آموزگاری را که در یک نصف روز دانش آموزان عالم را چنین دانا کند

ابتدا قانون آزادی نویسد در جهان بعد از آن با خون هفتاد و دو تن امضا کند

نام دانشگاه خود ایمان و آزادی گذاشت تا جنایت پیشگان را در جهان رسوا کند

ز امر حق، تسلیم نامردان نشد تا در جهان زورگویی از کتاب زندگی الفا کند

بود چون جویای آب از چشمه آزادی تشنه لب جان داد تا آن چشمه را پیدا کند

حجت الاسلام سیدرضا اکرمی درباره ی نتیجه ی قیام امام حسین(ع) اظهار داشت: بزرگان می گویند اسلام، نبوی الحدوث و حسینی البقا است یعنی رسول اکرم 23 سال (13 سال در مکه و 10 سال در مدینه) تبلیغ، تبیین و تحلیل کرد و نظام متمدن اسلام را به وجود آورد و 50 سال پس از وفات ایشان، امویان شرایطی را به وجود آوردند که یزید منکر همه ی اصول مثل وحی، نبوت و اسلام شد، امام حسین(ع) با قیام، آگاه سازی و فداکاری خود امویان را رسوا کرد تا آنها توفیق نیابند که اسلام ناب محمدی را از میان ببرند و در حقیقت امام با قیام، فداکاری و شهادت خود اسلام محمدی را حفظ و نگهداری کرد.

مشاور عالی وزیر کشور در امور روحانیت علت عشق همگان و به ویژه جوانان را به امام حسین(ع) حقانیت ایشان ارزیابی کرد و افزود: پیام عاشورا بازگشت به فطرت، عدالت، حق طلبی، توحید و دیانت است. همه ی انسان ها فطرت دارند، تشنه ی عدالت هستند، همه انسان ها برای طهارت و پاکی و امانت گام برمی دارند و امام حسین(ع) را یک مصداق و نماد کامل عدالت، فطرت معنویت و امانت و حقیقت یافته اند. کاری که امام در فداکاری برای اسلام و وفاداری به این دین مقدس کرد در تاریخ، حادثه ای بی نظیر و استثنایی است. امام(ع) در نصف روز، جهان را متوجه دعوت، فداکاری و وفاداری خود کرد. یک چنین کاری مورد توجه انسان های آزاده و آزادمرد در دنیا قرار گرفته و ماندگار شده است.

اکرمی چند حادثه را در روز عاشورا الگو و اسوه معرفی کرد و با اشاره به این که سخنان امام با کوفیان یکی از نکته های برجسته و سمبلیک آن روز بود گفت: امام حسین(ع) با لباس، قرآن و بدون سلاح با کوفیان سخن گفت: «مردم این قرآن است، من پسر پیامبر هستم و شما مسلمان هستید، به چه دلیلی شما جمع شده اید تا با من مقابله کنید و تا پای جان می خواهید با من مخاصمه کنید. آیا من حلالی را حرام کردم، حرامی را حلال کردم، ظلمی و یا ستمی کردم.»

این حادثه یکی از حوادث مهم عاشورا است که مظلومیت و حقانیت ابی عبدالله را با تمام وجود به تاریخ نشان می دهد یعنی امام هیچ نقطه ی تیره ای در زندگی ندارد و هیچ بهانه ای برای رویارویی با ایشان وجود ندارد.

وی در ادامه تعداد اصحاب امام حسین(ع) و شمار دشمنان ایشان را از دیگر نقاط برجسته ی قیام امام ارزیابی کرد و گفت: اصحاب امام 72 تن و دشمنان ایشان 30 هزار تن بودند. معلوم است که این ها تاب مقاومت ندارند و احتمال پیروزی وجود ندارد، اما آنها به تاریخ نشان دادند که ما برای حق، عدل، فطرت، توحید، آزادی و آزادی عدد و کمیت را نباید در نظر بگیریم، باید حق و حقیقت را به تاریخ نشان داد حتی اگر در مظلومیت ویژه باشیم. این تقابل، تقابل سمبلیک بسیار مهمی است که

حجت را بر تمام تاریخ روشن کرد.

حجت الاسلام سیدرضا اکرمی نماز ظهر عاشورا را یکی از امور مهم در این قیام معرفی کرد و گفت: بسیاری از اصحاب امام شهید شده بودند. یکی از اصحاب گفت وقت نماز است و دوست داریم این نماز را با شما بخوانیم و امام آن را پذیرفت و برای او دعا کرد و گفت دشمن اجازه بدهد ما نمازمان را بخوانیم.

نماز ظهر عاشورا حجت و ارشاد دیگری بود تا معلوم شود دعوای ملک، پول و مال نیست، بحث خدا، توحید و به طور طبیعی ارتباط با خدا مطرح است. همچنین مشخص شد که دشمنان امام در طرف مقابل دنبال شهرت، ثروت، قدرت و لذت هستند و در یک کلمه روز عاشورا یک دانشگاه، نمایشگاه، پژوهشگاه و آزمایشگاه بزرگ تاریخ بود و امام حسین و اصحابشان در یک طرف و ابن زیاد، ابن سعد و دشمنان هم در نقطه ی مقابل آن بودند. این نماز یک کار سمبلیک بود امام نماز خوف خواندند و پای همین نماز هم برخی از اصحاب امام به شهادت رسیدند.

مشاور عالی وزیر کشور، دفاع امام حسین(ع) را از خانواده و اهل بیت از دیگر حادثه های برجسته ی کربلا ارزیابی کرد و افزود: امام حسین(ع) در قربانگاه بود که مشاهده کرد که دشمنان به خیمه ایشان حمله می کنند و می خواهند در زمان حیات امام، متعرض به اهل بیت و خانواده او شوند، در آن هنگام امام حسین(ع) غیرتمندانه یک کار بزرگ انجام داد و به دشمنان فرمود: «شما اگر دین ندارید لاقلاً آزاده باشید، من با شما می جنگم و شما با من می جنگید چرا معترض خانواده ی من می شوید.» همین دعوت بازدارنده شد و دشمنان را از این کار برحذر داشت.

حجت الاسلام سیدرضا اکرمی با تاکید بر این که نهضت حسینی می بایست از منظرهای مختلف مورد بررسی قرار گیرد، گفت: یک منظر این است که از بیست و هشتم رجب که نامه ی یزید به والی مدینه می رسد و از امام بیعت می خواهد و امام قبول نمی کند و هجرت را انتخاب می کند تا عصر عاشورا که مدیریت این نهضت به عهده ی شخص امام حسین(ع) بود و می بایست این را در متن و محتوای عاشورا بحث و بررسی کنیم.

دومین برهه ی قیام امام حسین(ع) دوره ی اسارت اهل بیت است، اسارت اهل بیت که از عصر عاشورا آغاز می شود و تا اربعین و بعد از آن که اسرا به کربلا بازمی گردند ادامه دارد، که این مرحله نیز بسیار باشکوه است. چه خطبه و خطابه های افشاگرانه ی حضرت زینب(س) در شهر کوفه و مجلس یزید و چه خطابه ای که امام سجاد(ع) در کوفه و مسجد جامع این شهر ایراد کرد، همه بخش هایی مهم در راستای آگاه سازی مردم و افشاگری حکومت وقت بود.

حجت الاسلام سیدرضا اکرمی کارشناس امور دینی، اصحاب امام را به عنوان گلچین های تاریخ معرفی کرد و اظهار داشت: ما در زیارت نامه ها، هیچ گاه امام حسین را به تنهایی یاد نمی کنیم و می گوییم السَّلامُ عَلَیْکَ وَ عَلَی الْاَرواحِ الَّتِی حَلَّتْ بِفَنَائِکَ وَ می گوییم السَّلامُ عَلَی الْحُسَینِ(ع) و عَلَی ابْنِ الْحُسَینِ(ع) و عَلَی اَوْلَادِ الْحُسَینِ(ع) و عَلَی اصْحَابِ الْحُسَینِ(ع).

اصحاب امام حسین(ع) جزو گلچین های تاریخ بودند، همه جور نمونه در اینها وجود دارد کهنسال، نوجوان، جوان، شیرخوار، میانسال، مرد و زن. ما همه ی این نمونه ها را در اصحاب و یاران امام حسین(ع) می بینیم تا نگویند مبارزه با ظلم و ستم، امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ی شخصی امام حسین(ع) بوده است. اگر وظیفه ی شخصی امام بود پس زینب، سکینه، غلام ابوذر، علی اکبر و علی اصغر... در کربلا چه می کردند. همه گلچین های تاریخ اند که امام حسین آوردند و در گلستان عاشورا به نمایش گذاشتند و با خون آنها اسلام محمدی را آبیاری کردند تا ریشه های آن محکم و مستحکم بشود.

مشاور عالی وزیر کشور در امور روحانیت در پایان وظیفه ی خطیر رسانه ها را آگاه سازی مردم و پیروی از خط و سیره ی امام حسین(ع) دانست و گفت: امام خمینی موسس جمهوری اسلامی و معمار انقلاب فرمود: امام حسین(ع) تکلیف ما را روشن کرد که در عصر حاضر، اگر در میدان قرار گرفتیم باید فداکاری کنیم و اگر خارج میدان بودیم باید وفاداری کنیم و آگاه سازی به وجود آوریم.

در دنیای رسانه باید ظالم، ظلم و هواداران ظلم را نشان دهیم و کارهایی را که غرب، استعمارگران و ظالمان در دنیا برای ایجاد فساد، تباهی، قتل و کشتار انجام می دهند، آگاه سازی کنیم و بگوییم امام حسین(ع) با این ها مخالف بود با این شیوه ها مخالف بود و ما باید کار حسینی انجام دهیم، ابتدا آگاه سازی کنیم و اگر صحنه تقابل رسید باید مثل امام حسین(ع) فداکاری کنیم.

